

Cilj ne mora biti izrečen imenicom u dativu, što znači da Osijek ne mora biti cilj kretanja, tek smjer puta kojim se krećemo, a možemo se zaustaviti i vožnju prekinuti negdje usput.

Zaključno možemo reći: kada želimo izreći smjer, a ne cilj kretanja, prijedlog *k* nije moguće izostaviti, no starije se *k* može zamijeniti novijim, ali prodornim prema: *Putujem k/prema Rijeci*. Takvim se prijedložnim izrazom ne određuje točan cilj te se može pretpostaviti da ćemo ga upotrijebiti i kada putujemo pr. u Karlovac, ali to iz određenih razloga ne želimo otkriti. S druge strane, cilj nam može biti i završna točka puta – Rijeka.

Ako pak imenicom ili zamjenicom u dativu izričemo cilj, *Prilazim kutiji // njoj/joj*, a imenica ili zamjenica znače koga živoga, često uz cilj pretpostavljamo i namjenu: *Idem prijatelju (na kavu)*, *Vozim se bratu (u posjet)*, *Odlazim liječniku (na pregled)*. Tada je uporaba prijedloga *k* pitanje govornikova izbora – kako ne donosi obavijest i ne mijenja značenje riječi koje mu prethode i slijede, *k* ne moramo upotrijebiti. Suvremeni hrvatski govornici, težeći ekonomičnosti, sve češće „oslobađaju“ dativ toga prijedloga.

Vlasta Rišner

ŠTO SE UZGAJA NA STOČARSKOM GOSPODARSTVU?

Odgovorit ću kratko: ništa. Premda *stočarski* i *stočni* imaju jedan zajednički tvorbeni dio, ta se dva pridjeva bitno razlikuju pa ih nije dobro zamjenjivati.

Pridjev *stočni* odnosni je pridjev izveden sufiksom *-ni* koji „dolazi normalno na osnove općih imenica za neživo“ (S. Babić, *Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku*, JAZU i Globus, Zagreb, 1986., str. 380.). Značenje mu se može opisati kao 'koji se odnosi na stoku'. Tako se može govoriti o *stočnoj hrani*, *stočnom sajmu*, *stočnom grašku*, *stočnom kelju*, *stočnom vagonu* i sl.

Pridjev *stočarski* također je odnosni pridjev, ali izveden sufiksom *-ski* kojim se većinom tvore pridjevi koji označuju štogod živo (S. Babić, *Tvorba riječi u hrvatskom književnom jeziku*, JAZU i Globus, Zagreb, 1986., str. 360. – 361.). *Stočarski* znači 'koji se odnosi na stočare', na osobe koje se bave

stočarstvom, uzgojem ili tovom stoke. Tako se može govoriti npr. o *stočarskom savezu* koji je udruga stočara.

Premda stočari rade na gospodarstvima, na gospodarstvima se očito ne uzgajaju stočari, nego se uzgaja stoka. Stočari se brinu o stoci, timare ju, hrane i poje, skrbe o njezinu rasplodu. Riječju: uzgajaju stoku.

Stoga ako u novinama ili na mreži naiđete na primjere: *stočarski sajam*, *stočarski selekcijski centar* itd., znajte da je to pogrešno jer nije riječ o sajmovima na kojima se prodaju ili kupuju stočari, nego stoka, niti se u centrima provodi selekcija (odabir) stočara, nego je riječ o centrima gdje se provodi odabir stoke, odabir najkvalitetnijih grla stoke.

Kad je riječ o stočarima, dobro je upotrijebiti riječ *stočarski*, npr. u svezi *stočarska udruga*. Kad je pak riječ o stoci, pravilno je upotrijebiti pridjev *stočni*. Tako *stočna farma*, *stočni sajam*, *stočni kamioni* i sl.

Marija Znika